

Escala sanitària, especialitat medicina

Tema 1. Els conceptes actuals de salut, salut pública, medicina preventiva i salut comunitària. Aspectes històrics i evolutius. El binomi salut/malaltia.

Tema 2. Conceptes d'igualtat i equitat. Desigualtats en salut. Determinants socials de la salut. Desigualtats en salut a Espanya i a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Concepte de vulnerabilitat en salut. Col·lectius vulnerables.

Tema 3. Bioètica. Comitès d'ètica assistencial. Aspectes ètics de la investigació en salut. Comitès d'ètica de la investigació. Legislació vigent.

Tema 4. L'estratègia de salut en totes les polítiques: concepte i principis. Avaluacions d'impacte en salut. Objectius de desenvolupament sostenible.

Tema 5. Aspectes fonamentals de les lleis estatals en matèria de salut: Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat; Llei 33/2011, de 4 d'octubre, general de salut pública; Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut, i Llei 41/2002, de 14 de novembre, bàsica reguladora de l'autonomia del pacient i de drets i obligacions en matèria d'informació i documentació clínica.

Tema 6. El Sistema Nacional de Salut. Estructura i organització. El Ministeri de Sanitat, Consum i Benestar Social. El Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut (CISNS). Comissions dependents del CISNS.

Tema 7. Aspectes fonamentals de les lleis autonòmiques en matèria de salut: Llei 5/2003, de 4 de abril, de salut de les Illes Balears, i Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears.

Tema 8. La Conselleria de Salut: estructura, marc competencial actual i procés de transferències. El Servei de Salut de les Illes Balears: aspectes normatius, d'estructura, funcionals i organitzatius. Marc legislatiu de l'ordenació sanitària territorial a les Illes Balears.

Tema 9. L'atenció primària: concepte, finalitats, funcions i organització. L'atenció hospitalària de la salut: organització, models de gestió hospitalària, funcions, coordinació entre nivells.

Tema 10. Organismes internacionals de la salut: l'Organització Mundial de la Salut, el Consell d'Europa i la Unió Europea. El Centre Europeu de Prevenció i Control de malalties. Coordinació amb la política sanitària estatal.

Tema 11. Planificació estratègica sanitària. Definició i conceptes. Tipus de planificació, tècniques de planificació, identificació de necessitats i priorització. Plans de salut.

Tema 12. Avaluació de resultats en salut: conceptes, tipus i aplicacions. Indicadors de salut: estructura dels indicadors, tipus d'indicadors.

Tema 13. Diagnòstic de salut. Conceptes generals. Utilització per a la planificació estratègica sanitària.

Tema 14. El Pla de Qualitat per al Sistema Nacional de Salut. Estratègies del Sistema Nacional de Salut.

Tema 15. Programes de salut: concepte, metodologia, avaluació i seguiment.

Tema 16. Economia de la salut: conceptes i aplicació a les ciències de la salut. Eficàcia, efectivitat i eficiència. Avaluació econòmica: models i utilitat per a la salut. Aplicació en les intervencions en salut pública.

Tema 17. Avaluació de tecnologies sanitàries. La Xarxa Espanyola d'Agències d'Avaluació de Tecnologies Sanitàries i Prestacions del Sistema Nacional de Salut.

Tema 18. Sistemes d'informació sanitària. Definició, tipus i utilitat. Principals fonts d'informació sanitària. Sistemes d'informació rellevants per a la salut pública. Protecció de dades en sanitat. La Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

Tema 19. Demografia i salut pública. Fonts d'informació demogràfiques. Components de la dinàmica demogràfica i projeccions. Indicadors. Registre de mortalitat.

Tema 20. Estadística descriptiva. Mesures de freqüència de la malaltia, raons, proporcions i taxes: concepte i tipus. Incidència, prevalença i mortalitat. Relació entre variables. Confusió i interacció.

Tema 21. Estadística analítica i inferencial. Probabilitat: concepte i distribució. Estimació estadística: concepte d'estimador i propietats bàsiques. Concepte

d'interval de confiança. Significació estadística. Estimació de grandària mostral. Contrast d'hipòtesi.

Tema 22. Mostreig probabilístic i no probabilístic. Tipus i diferències.

Tema 23. Epidemiologia: concepte, objectius, usos i estratègies. Causalitat en epidemiologia.

Tema 24. Metodologia de la investigació. Etapes d'un projecte d'investigació. Preguntes d'investigació, objectius i hipòtesi. Investigació quantitativa i qualitativa.

Tema 25. Fonts documentals i principals bases de dades bibliogràfiques. Tipus d'articles, nivells d'evidència i graus de recomanació. Revisions sistemàtiques.

Tema 26. Tipus d'estudis. Estudis transversals. Estudis ecològics. Estudis de cohorts. Estudi de casos i controls. Estudis quasi-experimentals. Assaigs clínics.

Tema 27. Precisió, validesa i generalització en els estudis epidemiològics. Biaixos: concepte, tipus, prevenció i control.

Tema 28. Avaluació de proves diagnòstiques. Concepte de sensibilitat, especificitat i valor predictiu.

Tema 29. Fonaments de la prevenció secundària. Cribratges poblacionals i oportunistes. Criteris per posar en marxa un programa de cribratge poblacional.

Tema 30. Vigilància epidemiològica. Concepte, activitats i aplicacions. Sistemes de vigilància epidemiològica a Espanya i a les Illes Balears. Normativa legal vigent. Malalties de declaració obligatòria. Xarxa de vigilància en Salut Pública. Alertes en salut pública.

Tema 31. La promoció de la salut. La Carta d'Ottawa i altres conferències internacionals de promoció de la salut. Entorns promotors de la salut. Participació comunitària. Educació per a la salut. Avaluació de programes de promoció de la salut.

Tema 32. Promoció de la salut en la infància, adolescència i joventut. Parentalitat positiva. Lactància. Prevenció d'accidents en la infància.

Tema 33. La promoció de la salut en els àmbits educatiu, laboral, sanitari i comunitari. Programes de Centres educatius promotors de salut, Empreses saludables, Centres sanitaris promotors de la salut i Municipis saludables.

Tema 34. Gènere i salut. Concepte de gènere. Determinants de gènere. Desigualtats de gènere en salut. Morbiditat diferencial. Biaix de gènere. Perspectiva de gènere. La Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes. Principis generals i objecte. Protocol d'actuació sanitària davant la violència masclista a les Illes Balears.

Tema 35. Envel·liment saludable. Concepte. Estratègia OMS. Programes preventius específics per a gent gran. Prevenció de caigudes. Concepte de fragilitat. Prevenció de la fragilitat.

Tema 36. Alimentació i activitat física . Dieta mediterrània: concepte i beneficis. Tipus d'activitat física. Recomanacions OMS. Estratègies d'intervenció en salut pública per promoure una alimentació saludable i una vida activa.

Tema 37. Sexualitat i salut sexual. Sexualitat al llarg de la vida. Drets sexuals. Diversitat sexual i de gènere. Ètica en les relacions sexuals

Tema 38. Salut reproductiva. Embaràs, part i puerperi. Lactància. Anticoncepció. Vigilància i prevenció d'embarassos no desitjats. Interrupció voluntària del embarassos. Normativa legal vigent.

Tema 39. Prevenció i control del tabaquisme. Estratègia MPOWER de la OMS. Normativa legal vigent. Protecció d'espais sense fum. Ajudes a les persones per deixar de fumar.

Tema 40. Prevenció i control de l'abús d'alcohol. Estratègia SAFER de la OMS. Normativa legal vigent. Alcohol i càncer. Recomanacions actuals del Ministeri de Sanitat.

Tema 41. Prevenció i control d' addiccions amb substància (drogues il·legals) i sense substància(joc, pantalles).

Tema 42. Epidemiologia, vigilància i estratègies de prevenció del càncer. Registres de càncer poblacionals. IARC/IACR. Estratègia de càncer del Sistema Nacional de Salut. Codi europeu contra el càncer.

Tema 43. Epidemiologia i estratègies de prevenció de les malalties cardiovasculars. Influència dels determinants socials de la salut a les malalties cardiovasculars. Estratègia de salut cardiovascular.

Tema 44. Epidemiologia i estratègies de prevenció de la malaltia pulmonar obstructiva crònica (MPOC) i de l'asma. Influència dels determinants socials de la salut a la MPOC i l'asma. Estratègia de MPOC.

Tema 45. Epidemiologia i estratègies de prevenció de la diabetis mellitus i de l'obesitat infantil i d'adult. Influència dels determinants socials de la salut a l'obesitat. Estratègia de diabetis. Pla estratègic nacional per a la reducció de l'obesitat infantil.

Tema 46. Epidemiologia i estratègies de prevenció de les malalties mentals. Influència dels determinants socials de la salut en la salut mental. Promoció de la salut mental. Prevenció del suïcidi. Pla d'acció de salut mental.

Tema 47. Epidemiologia i estratègies de prevenció de les demències. Malaltia d'Alzheimer. Influència dels determinants socials de la salut en el deterior cognitiu. Prevenció del deterior cognitiu. Pla integral d'Alzheimer i altres demències.

Tema 48. Vacunes: concepte, classificació i característiques generals. Reaccions adverses i efectes secundaris. Contraindicacions. Conservació de les vacunes: condicions, vigilància i registre de temperatures i incidències. Bones pràctiques en l'administració de les vacunes, registre i notificació de reaccions adverses.

Tema 49. Programes de vacunacions en salut pública: objectius i criteris per incloure una vacuna en un programa de salut pública. Planificació i avaluació dels programes de vacunació. Avaluació de l'eficàcia i l'efectivitat de les vacunes. Calendari de vacunació a les Illes Balears.

Tema 50. Vacunacions en àmbits o grups de risc específics. Vacunació en l'embaràs. Vacunació en l'àmbit laboral. Vacunació per a viatgers internacionals.

Tema 51. Epidemiologia i prevenció de malalties transmeses per vectors: dengue, chikungunya, febre vírica del Zika, leishmaniosi i paludisme. El Pla Nacional de Preparació i Resposta enfront de Malalties Transmeses per Vectors.

Tema 52. Encefalopaties espongiformes transmissibles en humans: epidemiologia, vigilància i prevenció. Situació a Espanya i a les Illes Balears.

Tema 53. Febres víriques hemorràgiques. Epidemiologia, vigilància i prevenció.

Tema 54. Malaltia meningocòccia: epidemiologia, vigilància i prevenció. Situació a Espanya i a les Illes Balears.

Tema 55. Grip: epidemiologia, vigilància i prevenció. Vigilància sentinella de IRA, COVID-19 i VRS.

Tema 56. Malalties de transmissió parenteral. Hepatitis B i C: epidemiologia, vigilància i prevenció. Situació a Espanya i a les Illes Balears.

Tema 57. Malalties prevenibles per vacunació: Malaltia pneumocòccica invasiva, Malaltia invasiva per *Haemophilus*, Herpes zòster, Parotiditis, Tos ferina, Varicel·la: epidemiologia, vigilància i prevenció.

Tema 58. Poliomielitis: epidemiologia, vigilància i prevenció. Situació mundial. Pla d'acció per a la erradicació de la Polio. Vigilància Paràlisi Flàccida Aguda a Espanya.

Tema 59. Xarampió i rubèola: epidemiologia, vigilància i prevenció. Situació a Espanya i a les Illes Balears. Pla nacional d'erradicació del xarampió i la rubèola.

Tema 60. Tètanus: epidemiologia, vigilància i prevenció. Situació a Espanya i a les Illes Balears.

Tema 61. Malalties de transmissió respiratòria. Tuberculosi i Legionelosi. Epidemiologia, vigilància i prevenció. Registre de casos. Estudi de contactes. Programa de control a les Illes Balears. La situació a Espanya i a les Illes Balears.

Tema 62. Malalties de transmissió alimentària: Botulisme, *Campilobacter*, Criptosporidiosis, Febre tifoidea i paratifoidea, Hepatitis A, *E. Coli*, *Listeriosis*, Giardiosis, *Salmonelosis*, *Shigelosis*, *Triquinelosis*, *Yersiniosis*.

Tema 63. Malalties de transmissió zoonòtica: Brucelosis, Carbunco, Febre Q, *Leptospirosis*, *Tularemia*.

Tema 64. Malalties de transmissió sexual: Virus de la immunodeficiència humana i sida, sífilis, infecció gonocòccica, infecció per *Chlamydia trachomatis*, Linfogranuloma venèreo. Epidemiologia, vigilància i estratègies de prevenció. Plans nacionals i autonòmic. Situació a Espanya i a les Illes Balears.

Tema 65. Seguretat alimentària: vigilància i control de brots d'origen alimentari. Plan Nacional de Control de la Cadena Alimentaria (PNCOCA).

Tema 66. El Pla Nacional de Resistència als Antibiotics. Vigilància i control de microorganismes multiresistents o d'especial rellevància clínicoepidemiològica. Vigilància de les infeccions relacionades amb l'assistència sanitària.

Tema 67. Epidemiologia i prevenció de les malalties relacionades amb l'aigua. Inspecció i control de riscos ambientals en salut: aigües de consum humà, aigües i activitats recreatives, zones de bany naturals. Instal·lacions de risc per legionel·la.

Tema 68. Vigilància de riscos ambientals en salut. Efectes de la contaminació atmosfèrica, el pol·len, la temperatura, la radiació i els productes químics sobre la salut. El canvi climàtic i les seves conseqüències per a la salut pública. Plans d'actuació davant les onades de calor i els efectes del fred sobre la salut.

Tema 69. Salut laboral: conceptes i objectius. Objecte i àmbit d'aplicació. Legislació vigent. Competències de la Direcció General de Salut Pública en matèria de salut laboral. La promoció de la salut en l'entorn laboral. Empreses promotores de salut. Trastorns musculoesquelètics d'origen laboral. Vigilància persones exposades a l'amiant.

Tema 70. Policia sanitària mortuòria. Conceptes i objectius. Legislació vigent.

Tema 71. Autorització, inspecció, acreditació i avaluació de centres, serveis i establiments sanitaris.

Tema 72. Avaluació i acreditació d'activitats de formació continuada. Aspectes generals, normatius i organitzatius a les Illes Balears.

Tema 73. Les voluntats anticipades en l'àmbit de la salut. La Llei Orgànica 3/2021, de 24 de març, de regulació de l'eutanàsia, regula el dret a sol·licitar i rebre ajuda per morir sota certes condicions.

Tema 74. Organització de l'atenció sociosanitària a les Illes Balears. Prioritats estratègiques en atenció sociosanitària. Estratègia d'atenció a la cronicitat.

Tema 75. Seguretat del pacient. Conceptes d'esdeveniment advers i de iatrogènia. Tipologies. La iatrogènia en intervencions en salut pública. Prevenció quaternària. Recomanacions de No fer.